

2. ผู้เรียนสามารถสืบค้นแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาด้วยตนเองอย่างหลากหลาย สามารถนำข้อมูลทางวิชาการไปพัฒนาและประยุกต์ใช้กับวิถีชีวิตและกิจกรรมของชุมชน ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่น

3. ผู้เรียนและชุมชนมีความผูกพันกันง่ายต่อการถ่ายทอดวิชาและสานต่อวิถีชีวิตของท้องถิ่นได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ วิชาชีพ ด้านวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น และกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เพราะทุกคนผ่านการมีส่วนร่วมมาโดยตลอดและมีวิถีชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างเป็นสุข

4. สามารถแก้ไขปัญหาราคาตลาดนุเคราะห์ได้ เพราะมีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำการสอน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติจริง ตามความต้องการของท้องถิ่น และยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ อีกมากมาย เช่น สปจ. ลกว. ลยร. มูลนิธิรักเด็ก ทำให้ได้ข้อมูลทางวิชาการที่น่าสนใจอย่างมาก และเป็นแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานอื่นด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทุกชั้นตอน ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนทุกคนแสดงบทบาทการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้การดำเนินงานทุกครั้งมีความหมายต่อผู้มีส่วนร่วมและผลงานที่ปรากฏทุกคนจะมีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ

2. ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม ให้ผู้มีส่วนร่วมโดยเฉพาะผู้รู้ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตร และนำเอาเนื้อหาวิชาของกลุ่มประสบการณ์มาบูรณาการกันเพื่อพัฒนาขึ้นเป็นหน่วยใหม่ ตามความสอดคล้องของท้องถิ่นจนทำให้ได้องค์ความรู้ที่ครอบคลุมและกว้างขึ้น

3. บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดสื่อหรือวัสดุที่จะให้ผู้เรียนศึกษาร่วมกัน หรือให้ผู้เรียนหาสื่อและประดิษฐ์สื่อร่วมกับผู้รู้ด้วย เพื่อประมวลความรู้ไว้เป็นของท้องถิ่น และของบางชิ้นบางอย่างสามารถรวบรวมและจัดเก็บไว้สืบสานความรู้ในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนที่ชุมชนและโรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นตน

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ผู้เรียนและผู้รู้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถพัฒนาปรับปรุงได้ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นข้อมูลประชากร ตัวเลข สถิติต่างๆ ดังนั้น ครูผู้สอนและผู้รู้ในท้องถิ่นจะได้นำข้อมูลชุมชนมาตรวจสอบแก้ไขให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น เช่น ด้านสุขภาพ การดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ซึ่งนอกเหนือไปจากงานช่าง งานไม้ งานด้านวัฒนธรรม ประเพณี
2. ควรมีวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นในรูปแบบของการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้หลักสูตรที่ตรงสภาพและความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กัลยาณี ปฎิมาพรเทพ. (2541). หลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือการจัดการการศึกษาของชุมชน.

วารสารวิชาการ โดยกรมวิชาการ. ปีที่ 1 ฉบับที่ 10 ตุลาคม.

พิสมัย ถีระแก้ว. น.ป.ป. หลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

สือพล้ง. (2543). การมีส่วนร่วม. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน เมษายน - มิถุนายน.

ลัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.

กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางคหาว.

อำนาจ จันทร์ปั้น. (2532). การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติระดับโรงเรียน.

เชียงใหม่: ส.ทวีปการพิมพ์.

ภาคผนวก

สรุปผลการประชุม สกว.

วันที่ 13 พ.ค. 44 ณ ห้องจริยศึกษา

เริ่มประชุม เวลา 09.00 น. เลิกประชุม เวลา 14.30 น.

หัวข้อประชุม

1. ประธานผู้ใหญ่น้ำบ้านศรีบัวบานประชุมชี้แจงความเป็นมาของโครงการ "ล้อมวงผู้กัน
ม่วนเงินได้ก้าน" จนกระทั่งได้มาซึ่งโครงการ "พัฒนากระบวนการการเรียนรู้ของเยาวชนชนอย่างมี
ส่วนร่วมของชุมชนบ้านศรีบัวบาน"

2. อาจารย์นิศยา ชี้แจงความเป็นมาของโครงการในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา ที่ได้ปฏิบัติ
ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่

- 1) ในระดับชั้น ป. 4-6 ซี่รดึงบ่อแอ่วแอ่วบ้าน
- 2) ในระดับชั้น ป. 1-3 ซี่รดึงบ่อแอ่วแอ่วบ้าน
- 3) ในระดับชั้นอนุบาล แอ่วบ้านผ้อเฮือน

และในปีการศึกษา 2543 ทางโรงเรียนได้เปิดชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษาขึ้น แต่ต่อมา
ข้าราชการครูเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดทำให้ขาดแคลนบุคลากร ทางโรงเรียนจึงได้คิด
โครงการเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาก่อนกำหนดทำให้ขาดแคลนบุคลากรเสนอให้กับทาง สกว. เพื่อขอ
งบประมาณสนับสนุนในกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน (ในระยะแรกของโครงการ
ปีการศึกษา 2543 ยังไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทาง สกว.) แต่ทางโรงเรียนและชุมชนได้
พยายามทำให้เกิดโครงการในระยะที่ 2 ขึ้น และนำเสนอให้ทางสถาบันวิจัยรับทราบโครงการใน
ครั้งนี้ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทาง สกว. จำนวนเงิน 49,000 บาท

เมื่อได้รับงบประมาณสนับสนุนแล้ว ทางโรงเรียนกับชุมชนได้มาร่วมกันจัดทำแผนพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ในระยะที่ 2 ในอีก 6 เดือนข้างหน้า คือ เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม 2544
ได้มีการจัดตารางการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

- ในวิชาสามัญ คณะครูเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้
- ในวิชาชีพและวิชาเลือกเสรี คณะครูร่วมกับชุมชนรับผิดชอบในการจัดกระบวนการ
เรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ใช้กิจกรรมแอ่วบ้านกอยเมือง จากชุมชนศรีบัวบานสู่ชุมชน
เมือง สถานที่สำคัญต่างๆ สถานที่ราชการ เป็นต้น

ส่วนวิชาชีพในชุมชนมีดังนี้

1. ช่างตัดผมชาย (วิทยากร นายมนตรี รันนารัตน์)
2. ช่างเสริมสวยหญิง (วิทยากร นางอัมพร สมชาติ)

3. การทำสวนลำไย (ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ วิทยากร พ่อชัย คำปันนา)

4. การใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน (วิทยากร นางบัวดิน ชื่นนารัตน์)
5. การทำผ้านวม (วิทยากร จากศูนย์ฝึกอบบรมอาชีพของ อ.บ.ค. ศรีบัวบาน)
6. หลักสูตรคอมพิวเตอร์ (ศูนย์ฝึกพัฒนาอาชีพ กรมแรงงาน)
7. กลุ่มศิลปประดิษฐ์ (การจัดดอกไม้สด, ดอกไม้แห้ง วิทยากรจาก ก.ศ.น.)
8. กลุ่มอาหารและขนม (วิทยากรจาก ก.ศ.น.)

ส่วนการประสานงานนั้นทางคณะครูและชุมชนผู้รับผิดชอบจะประสานงานและแจ้งให้ทราบเป็นครั้งๆ ไป

3. การวางแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน

- 3.1 การจัดตารางการเรียนรู้
- 3.2 สำรวจความพร้อมของวิทยากรแต่ละวิชาในภาคเรียนที่ 1
- 3.3 สำรวจความพร้อมของทรัพยากรและความร่วมมือของชุมชน
- 3.4 ประสานความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบการเรียนรู้
- 3.5 ทำปฏิทินการพัฒนาร่วมกันมีส่วนร่วมของชุมชน

ปฏิทินการปฏิบัติงาน

ที่	กิจกรรม	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ค.	ค.ค.	หมายเหตุ
1.	ประชุมชี้แจงรายละเอียดของงานวิจัย วางแผนและเตรียมความพร้อมของ ชุมชน	3						
2.	เก็บข้อมูลเบื้องต้น สภาทวิไปรอง โรงเรียน							1-31 พ.ค.
3.	จัดประชุมเพื่อทบทวนการทำงานช่วง แรกใน 6 เดือนและร่วมวางแผนทางการ พัฒนาการเรียนรู้	13						
4.	ประสานความร่วมมือด้านการศึกษาจาก ภาครัฐและเอกชน							1-31 พ.ค.
5.	จัดทัศนศึกษาในท้องถิ่นที่มีปราชญ์ ประสบการณ์สูง		7	8	5	2	7	
6.	จัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่น							มิ.ย.-ก.ย.
7.	รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น (ห้องภูมิ ปัญญา)							พ.ค.-ค.ค.
8.	จัดเวทีการประชุมคณะทำงานเพื่อวาง แผนจัดทำเวทีเสวนาขยายเครือข่าย (ล้อมวงอุ้มกันมานั่งได้ก้น)		3					
9.	วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้							พ.ค.-ค.ค.
10.	สรุปบทเรียนและประเมินผลงาน							ค.ค.

สรุปผลการประชุม

1. ชุมชนและโรงเรียนจะประสานความร่วมมือเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเยาวชน
โดยขอความร่วมมือจากวิทยากรในชุมชนและหน่วยงานต่างๆ โดยมีโรงเรียนเป็นผู้ประสานงาน
2. วิทยากรเต็มใจที่จะสละเวลาของตนเองมาให้ความรู้แก่เยาวชนทั้งในด้านทักษะ
ความรู้และการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

3. วิทยากรชุมชนมีความต้องการศึกษาหาความรู้และเพิ่มทักษะให้กับตนเองจึงมีการเสนอสถานที่ต้องการไปทัศนศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาอาชีพต่อไปในชุมชน

4. ชุมชนมีความต้องการให้กลุ่มเยาวชนเข้ามาช่วยดูแลน้องเยาวชนเพื่อป้องกันภัยอันตรายที่เกิดจากสิ่งเสพยาเสพติด และการเข้าสู่วัยรุ่น ทั้งเป็นการช่วยเหลือกันเองในกลุ่มเยาวชนผู้ใหญ่บ้านจึงอนุญาตให้มีการจัดตั้งกลุ่มเยาวชนขึ้นเพื่อช่วยเหลือการจัดกิจกรรมในชุมชน เช่น งานวัด งานศุภงานแต่งงาน และประเพณีของท้องถิ่น ซึ่งนับวันจะขาดการสืบทอดกันไปมากแล้ว โดยมีผู้ช่วยทรงชัย หมั่นแจ่ม เป็นที่ปรึกษาของเยาวชน

5. ในปีการศึกษา 2544 นักเรียนมัธยมศึกษายังได้รับการอุดหนุนจาก สปช. ในเรื่องการจัดสรรงบประมาณวัสดุรายหัวให้นักเรียน 19 คน เป็นเงิน 14,250 บาท เพื่อนำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

6. เตรียมการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อแจ้งให้ทราบต่อไป โดยกำหนดวันประชุมในต้นเดือนมิถุนายน 2544

ประชุม "ล้อมวงอุ้มกันม่วนจนได้ก้าน"

ครั้งที่ 2

วันที่ 13 กรกฎาคม 2544 ณ ห้องจริยะ

1. เรื่องที่แจ้งให้ทราบ

- ประธานกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวเปิดประชุม และกล่าวถึงเรื่องในระยະนี้ ท่านได้ห่างจากโรงเรียนไปบ้าง เนื่องจากต้องไปดูแลบูรณะวิหารวัด
- อาจารย์ใหญ่ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมและแสดงความยินดีกับ อ.บ.ต. ที่ได้ รับเลือกใหม่ จำนวน 2 คน ซึ่ง อ.บ.ต. ทั้ง 2 ท่านมีนโยบาย ที่จะร่วมในการพัฒนาการศึกษาของ นักเรียนโรงเรียนวัดศรีบัวบาน
- เรื่องการได้รับงบประมาณกำจัดปลวก
- ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อ วิ.ดี.โฮ. และโทรทัศน์ 24 นิ้ว
- แจ้งเรื่องแม่ครัวได้ลาออกจากการทำอาหาร ทางโรงเรียนจะต้องคัดเลือกแม่ครัว คนใหม่มาทำแทน พอดีมีครูสอนพิเศษได้เข้ามาอาสาทำอาหาร และมีข้อตกลงในที่ประชุมว่า ให้ รับทีมของครูที่สอนพิเศษ โดยเริ่มทำวันจันทร์ที่ 16 กรกฎาคม 2544 เด็กจ่ายเงินวันละ 7 บาท และ จ่ายเป็นวันๆ ไป สำหรับเด็กในโครงการ จ่าย 1 บาท

2. เรื่องการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดศรีบัวบาน

- จัดสอนของความดีของการของเด็ก
 - มีวิทยากรในชุมชนและวิทยากรพิเศษมาช่วยสอน
 - องค์ความรู้มาจากแห่งความรู้ในชุมชน
- อาจารย์นิตยา ได้ขอความร่วมมือจากชุมชนช่วยประเมินการจัดการศึกษาของ โรงเรียนวัดศรีบัวบานอีกรอบหนึ่ง
- จาก อ.บ.ต. ความคิดเห็นและมุมมอง อ.บ.ต. คนใหม่ที่ได้มีโอกาส "เข้าร่วมล้อมวง อุ้มกันม่วนจนได้ก้าน" ได้แสดงความคิดเห็นของเยาวชนที่เข้าไปศึกษาต่อในเมืองว่า ผลการเรียนของเด็กบางคนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และการปรับตัวเข้ากับสังคมเมืองยังไม่ดีเท่าที่ควร เด็กมักจะออก กลางคัน มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย ซึ่งปัญหานี้ควรได้รับการแก้ไขโดยด่วน ชุมชน ผู้นำชุมชน และโรงเรียนต้องร่วมมือกัน หาแนวทางแก้ไขและป้องกัน พอดีทางโรงเรียนได้เปิดสอนระดับชั้น ม. 1-3 เพิ่มขึ้นมา มีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับทางโรงเรียน จึงสอดคล้อง กับแนวคิดของ อ.บ.ต. คนใหม่ที่จะแก้ไขปัญหานี้

อาจารย์นิตยา ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการเริ่มพัฒนาการศึกษา โดยเริ่มจากกวหาข้อมูลในโรงเรียน และในชุมชน

1. การจัดทำข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล
2. ประเมินตนเองเพื่อหาความต้องการ และวิธีการพัฒนาการศึกษาจากชุมชน จากผู้ปกครอง ครู และนักเรียน

อาจารย์นิตยารูปปัญหาในการพัฒนาการศึกษาคือ

การขาดแคลนบุคลากรในการช่วยพัฒนา

แนวทางแก้ไข

1. มีวิทยากรในชุมชนมาช่วยในการพัฒนา
2. บุคลากรอาสา (ด้วยใจรัก)
3. นิมนต์พระนิสิตจากมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย (วิทยาลัยสงฆ์) มาช่วยสอน
4. วิทยากรพิเศษจาก ก.ศ.น.
5. พางงบประมาณสนับสนุนด้วยการทำวิจัยร่วมกับ สกว.

สรุปบทเรียนที่ผ่านมา

จุดเด่น	จุดด้อย
1. ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนปฏิบัติการศึกษาดูเด่นของ สปท.	1. ภูมิทัศน์หน้าโรงเรียนไม่ได้รับการดูแล
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วยความเต็มใจ	2. ความแตกต่างระหว่างเด็กศรีบัวบานกับนักเรียนที่ไปเรียนที่อื่น (มีและไม่มีกำนัน)
3. โรงเรียนได้รับการประเมินคุณภาพภายในผ่านในระดับ 2	3. มีสิ่งเลพยติดเข้าสู่ชุมชนศรีบัวบานมากขึ้น
4. คณะครูพัฒนาทั้งระบบ	4. ผู้ปกครองชุมชนมีเวลาพบปะไม่ตรงกับโรงเรียน
5. ครู ชาวบ้าน ภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานของตนเอง	5. การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง

แนวทางพัฒนาในครั้งต่อไป

1. ให้ทางโรงเรียนออกแบบสอบถามตามจุดที่ จุดด้อย แล้วส่งคืนให้โรงเรียน
2. พัฒนาลักษณะของดิน
 - 2.1 งานไม้
 - 2.2 งานผ้า
 - 2.3 งานเกษตร
 - 2.4 ศิลปประดิษฐ์ (งานใบตอง)
 - 2.5 การแปรรูปอาหาร (อาหารพื้นเมือง)
3. จัดทำแผนภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ
4. จัดทำพิพิธภัณฑ์ปิ่นมณู
5. ขอความร่วมมือชุมชนจัดทำข้อมูลชุมชนอย่างละเอียดในด้านต่างๆ

ประชุม "ล้อมวงอุ้งกันม่วนจนได้ก้าน"

ครั้งที่ 3

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2544 ณ ห้องวิทยาศาสตร์

หัวข้อประชุม

1. อ.นิศยา ได้นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับสรุปผลการทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้หมู่บ้านศรีบัวบาน เกี่ยวกับการนำวิทยากรภายนอกมาช่วยสอนนักเรียน ทางตัวแทนผู้ปกครองรู้สึกอย่างไร ปรากฏว่า ทางผู้ปกครองและทางชุมชนที่เข้าร่วมงานวิจัยเห็นชอบด้วยกับการนำวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน
2. การทำโครงการวิจัยระยะที่ 2 จะมีการทำต่อไปและจะขอพบปะกับผู้ปกครองนักเรียนในระดับชั้น ม. 1-2 เพื่อทำความเข้าใจและร่วมวางแผนงานครั้งต่อไป
3. ทางคณะครูผู้ทำการวิจัยและสอนนักเรียนระดับชั้น ป.5-6 และ ม.1-2 จะปรึกษาผู้ปกครองในเรื่องการจัดซื้อคอมพิวเตอร์และสอนคอมพิวเตอร์ให้กับนักเรียน
4. ได้ปรึกษากับคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุมเรื่องเกี่ยวกับศุภลักษณ์ของโรงเรียนซึ่งขณะนี้ทดลองได้ชำรุดไปหมดแล้ว ทางคณะกรรมการรับจะนำเรื่องเข้าปรึกษาประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป
5. การเชิญวิทยากรภายนอกเพิ่มเติมตามรายวิชาที่จะสอนเพิ่มขึ้น

ประชุม "ล้อมวงอุ้มกันม่วนจนได้ก้าน"

ครั้งที่ 4

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2544 ณ ห้องวิทยาศาสตร์

ประธานเปิดประชุมผู้ปกครองนักเรียนมัธยม

ระยะแรกเดินขอรายงานการวิจัยเพื่อของบประมาณสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ซึ่ง
ได้สิ้นสุดในโครงการแรกและหาแนวทางในโครงการระยะที่ 2

สรุปโครงการที่ผ่านมา

- งานช่างไม้ สอนโดย นายสุทัศน์ คำปันนา
- งานประดิษฐ์ สอนโดย นางนันท์ ธิณ ลำพูน
- งานเกษตร สอนโดย นายวิชัย คำปันนา
- งานช่างตัดผมพื้นฐาน สอนโดย นายถิรยุทธ กันทะวงศ์

การประเมินผลเด็กซึ่งผู้ประเมินจะมีบุคคลภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กร่วมประเมิน
เด็กข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลที่เป็นจริง

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็ก

- เห็นด้วยกับแนวทางของโรงเรียนที่จัดให้กับเด็ก
- เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่ค่อยได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องโรงเรียนหรือเรื่อง

การเรียนให้ที่บ้านทราบ

ความคิดเห็นของกรรมการ

- ทำโครงการต่อและควรกำหนดเวลาที่แน่นอนเพื่อวิทยากรจะได้จัดเวลาให้ว่างสำหรับ
ที่จะมาช่วยดูแลแนะนำเด็ก

- เรื่องการสอนงานเกษตรเพื่อเป็นพื้นฐานให้กับเด็กในเรื่องเศรษฐกิจ

- แหล่งสนับสนุนทุนสำหรับการศึกษาทำโครงการเกี่ยวกับพัฒนาอาชีพมีสหกรณ์
เกษตรและการเรียนโครงการจะต้องเรียนไปตามความเป็นจริง

- สิ่งสำคัญของคนเราที่จะทำให้ชีวิตและการดำเนินชีวิตจะต้องมาจากพื้นฐาน

- เด็กควรจะรู้จักที่มาของบรรพบุรุษของตัวเองเพื่อเป็นการสร้างความผูกพันเป็นการ
ส่งเสริมให้เด็กได้รับและหวงแหนในถิ่นกำเนิด รักในขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม จะได้
ช่วยกันอนุรักษ์รักษาคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

ความแตกต่างของเกษตรสมัยก่อนและสมัยปัจจุบัน ในสมัยก่อนจะอยู่ในลักษณะพอดีพอใช้อย่างพอเพียง แต่ในปัจจุบันจะใช้เทคโนโลยีมาช่วยให้เกิดผลิตผลสูงแต่จะมีผลเสียตามมา เพราะผลผลิตจะมีสารพิษมากแต่ถ้าเกษตรกรรมเก่าจะกินไปตามผลผลิตของเกษตรจะไม่ตาย

วิทยากรในท้องถิ่นควรมีการเพิ่มพูนความรู้โดยการไปศึกษาดูงานเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับลักษณะงานความรู้ และนิสัยของตน และนักเรียนในชุมชน

พ่อมานพ ยกตัวอย่างความเป็นอยู่ในญี่ปุ่นจะทำให้ในสิ่งที่ใกล้ตัว และเน้นสิ่งที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อตัวเอง และการเรียนรู้ของคนญี่ปุ่นเมื่อเกิดปัญหาจะรวบรวมปัญหานั้นมาหาสาเหตุและวิธีแก้ปัญหา โดยนำปัญหามาศึกษาให้ต้องแท้

ข้อตกลงในที่ประชุม

- จะทำ Action Plan ต่อ โดยไม่คำนึงถึงว่าจะได้รับสนับสนุนจาก สกว. หรือไม่ ในเรื่องนี้ ผู้ปกครองของนักเรียนนายเลาห์ทอง ได้เปรียบเทียบกับเรื่องนี้กับ "การปลูกบ้าน" ถ้าเราไม่ปลูกห้องครัวพร้อมกันไปด้วยเราก็จะไม่มีการปลูกเพิ่มได้อีก ดังนั้นเราควรปลูกห้องครัวพร้อมกันไปด้วย

"การสอนคนต้องสอนให้เห็นถึงศักดิ์ศรีของตนเอง"

การเตรียมตัวในการทำ Action Plan

1. ส่งเสริมวิทยากรโดยการจัดไปศึกษาดูงาน การทำกระดาษสา การปั้นด้วยขี้เลื่อย
2. จะทดลองนำเด็กไปสอบเทียบระดับ ม.3 เพื่อประเมินความรู้ของตนเอง
3. จัดเตรียมหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้
4. การสืบสานวัฒนธรรมควรจะมีการจัดส่งเสริมขึ้นในชุมชนเพื่อเด็กได้ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อที่จะได้ร่วมกันอนุรักษ์
5. เรื่องการเรียนคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนมีข้อเสนอว่าขอให้ผู้ปกครองช่วยกันเทอมละ 500 บาท ทำแบบสอบถามว่าต้องการให้ลูกเรียน คอมฯ เพื่อที่ทางโรงเรียนจะได้ดำเนินการ

อาจารย์ใหญ่ แจ้งเรื่องนักเรียนมัธยม

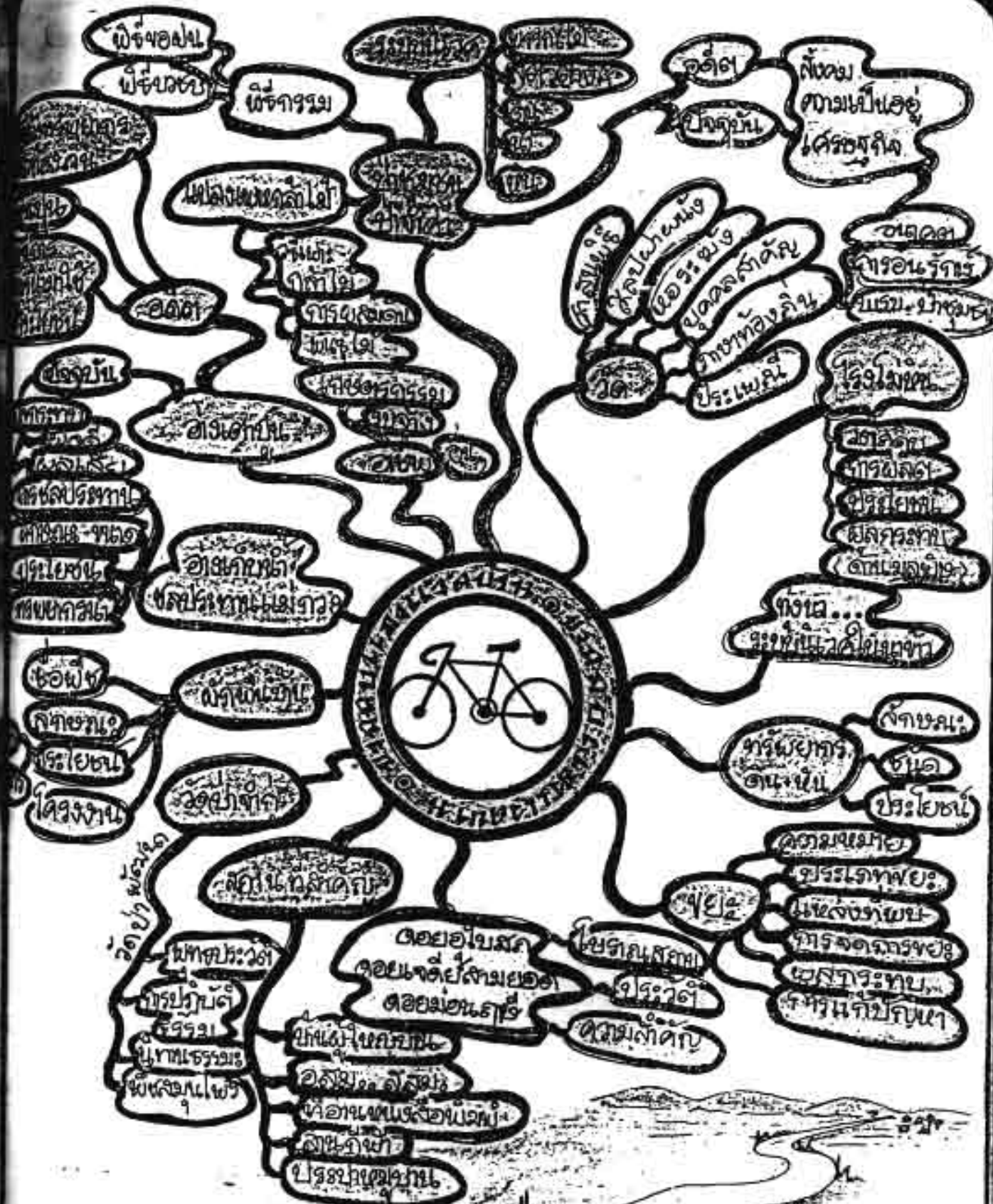
- การดูแลนักเรียนมัธยม เพราะเด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น บางครั้งอาจจะทำความผิดไปบ้างขอให้ผู้ปกครองดูแล และเอาใจใส่ให้มาก ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กบางครั้งมาจากครอบครัวแตกแยก พ่อแม่ไม่ได้ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด

- การเข้ามาในโรงเรียนช่วงโรงเรียนเปิดอาจทำให้เกิดปัญหา ทางโรงเรียนได้ฝากเรื่องนี้ให้ผู้ปกครองช่วยดูแล

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ

โรงเรียนวัดศรีบัวบาน สปอ.เมือง สปจ.ลำพูน

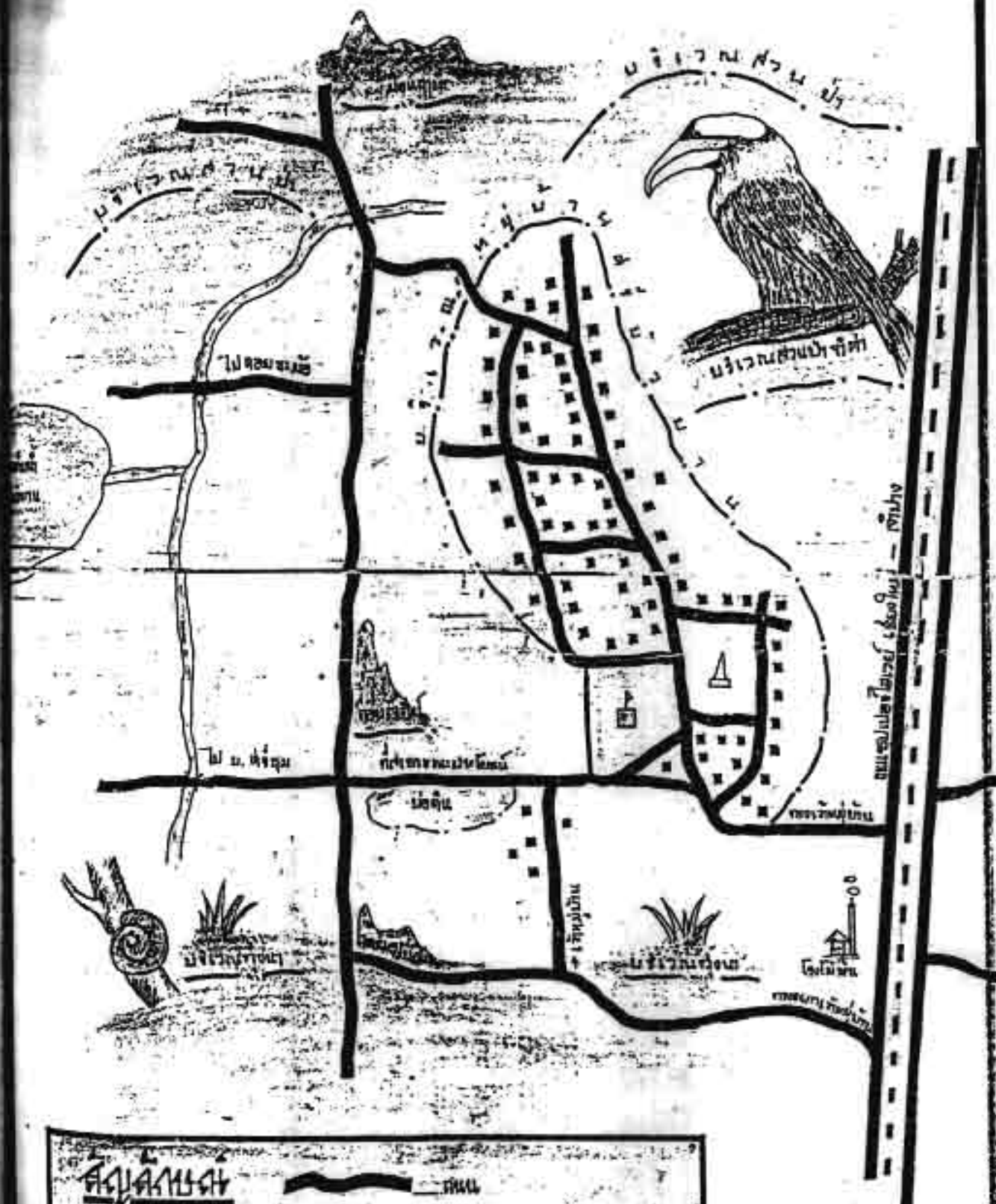
Mind mapping

การสอนโดยอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อ

© เก็บเกี่ยวความรู้ เชื่อมสิ่งใกล้ตัว ... ข. ๒๕๕๓ เกษตรศาสตร์เกษม

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทย

พื้นที่ 1 ตำบลในประเทศไทย อำเภอเมือง จังหวัด...

สัญลักษณ์	
	วัด
	โรงเรียน
	บ้าน
	แม่น้ำ
	โรงเรียน
	สวนผลไม้

คำนำ

กิจกรรมชีวิตวัยเยาว์ฉบับนี้ ได้แนวการจัดกิจกรรมจากการเข้าร่วมโครงการกรณีศึกษา "ป่าชุมชน" แล้วคิดต่อยอดแตกกิ่งก้านสาขาออกไป ตามสถานที่ต่างๆ ในการสำรวจหมู่บ้านโดยใช้ รถถีบ (รถจักรยาน) เป็นเพื่อนของเด็กในการออกสำรวจ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สนุกสนาน ท้าทาย และมุ่งมั่นในการสืบค้น จนพบความจริงที่ปรากฏอยู่ตามเส้นทางรอบๆ หมู่บ้านของตนเอง เป็นความต้องการของเด็ก ที่สนใจกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ได้สังเกต สำรวจ ทดลอง และเก็บรวบรวม ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ เส้นทางรอบหมู่บ้านที่มีทุกอย่างให้เรียนรู้ทั้งเรื่องประวัติของหมู่บ้าน วัด ป่า ทรัพยากร และเชื่อมโยงไปสู่เรื่องต่างๆ มากมายทั้งด้านวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องราวปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ แบบองค์รวมแล้วเชื่อมโยง ไปสู่ชีวิตจริงได้ สามารถบูรณาการกับวิชาต่างๆ ได้อย่างลงตัว

นิตยา เนตรศักดิ์เกษม

ผู้จัดทำ

2542

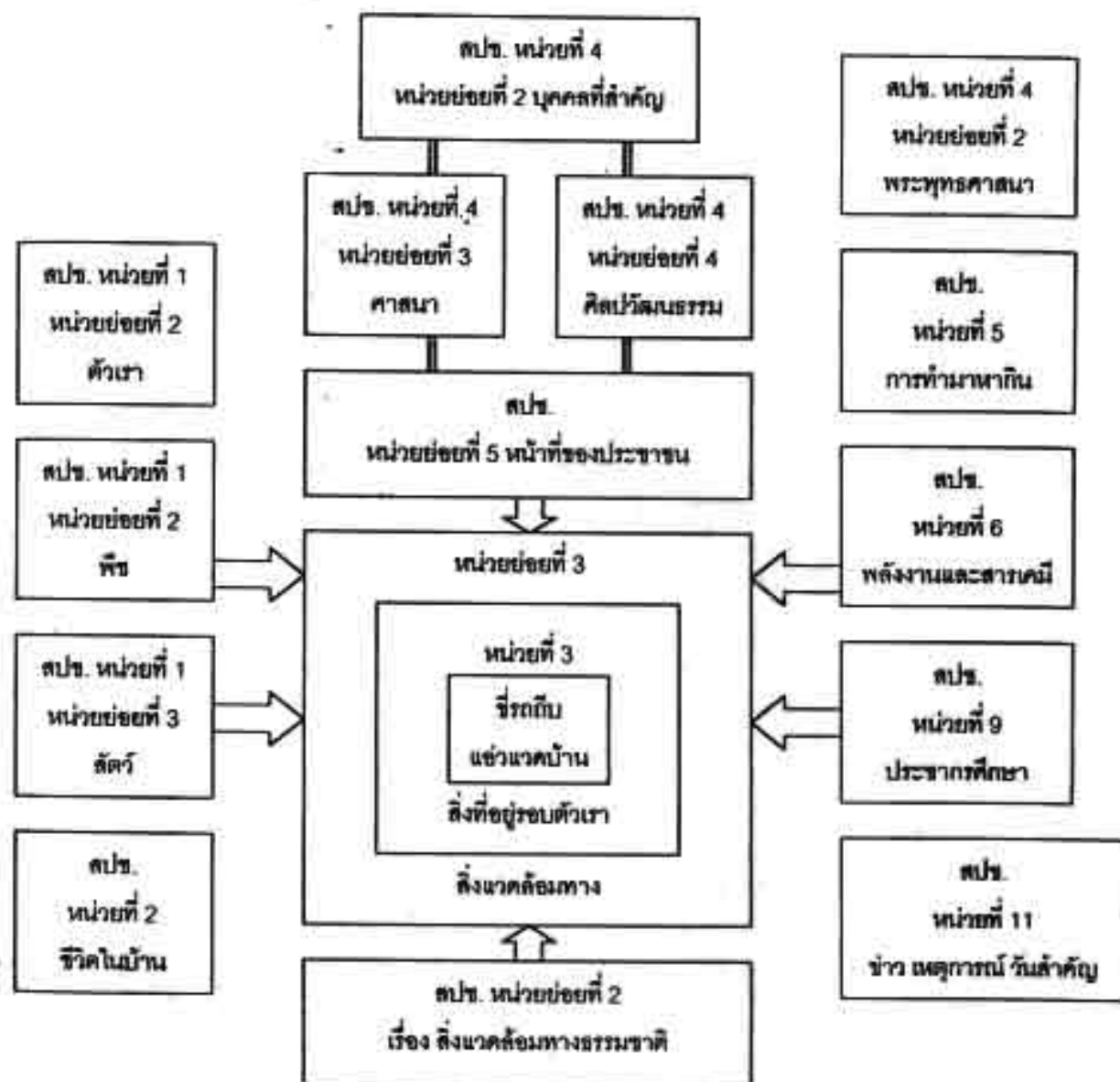
จุดประสงค์ทั่วไป

1. สามารถอธิบายสภาพทั่วไปของชุมชนได้
2. มีความรู้ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ของท้องถิ่นได้
3. สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้
4. สามารถวางแผนงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. อยู่ร่วมกับเพื่อนๆ ได้ สังคมได้อย่างเป็นสุข
6. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ แก้ปัญหา และร่วมทำงานกับผู้อื่นได้
7. มีความสนใจ และแสวงหาความรู้รูปแบบการทำงานใหม่ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้ความรู้ในการตัดสินใจ ในการแก้ปัญหาในการทำงานและดำรงชีวิต

จุดประสงค์รายวิชา (หลักสูตร)

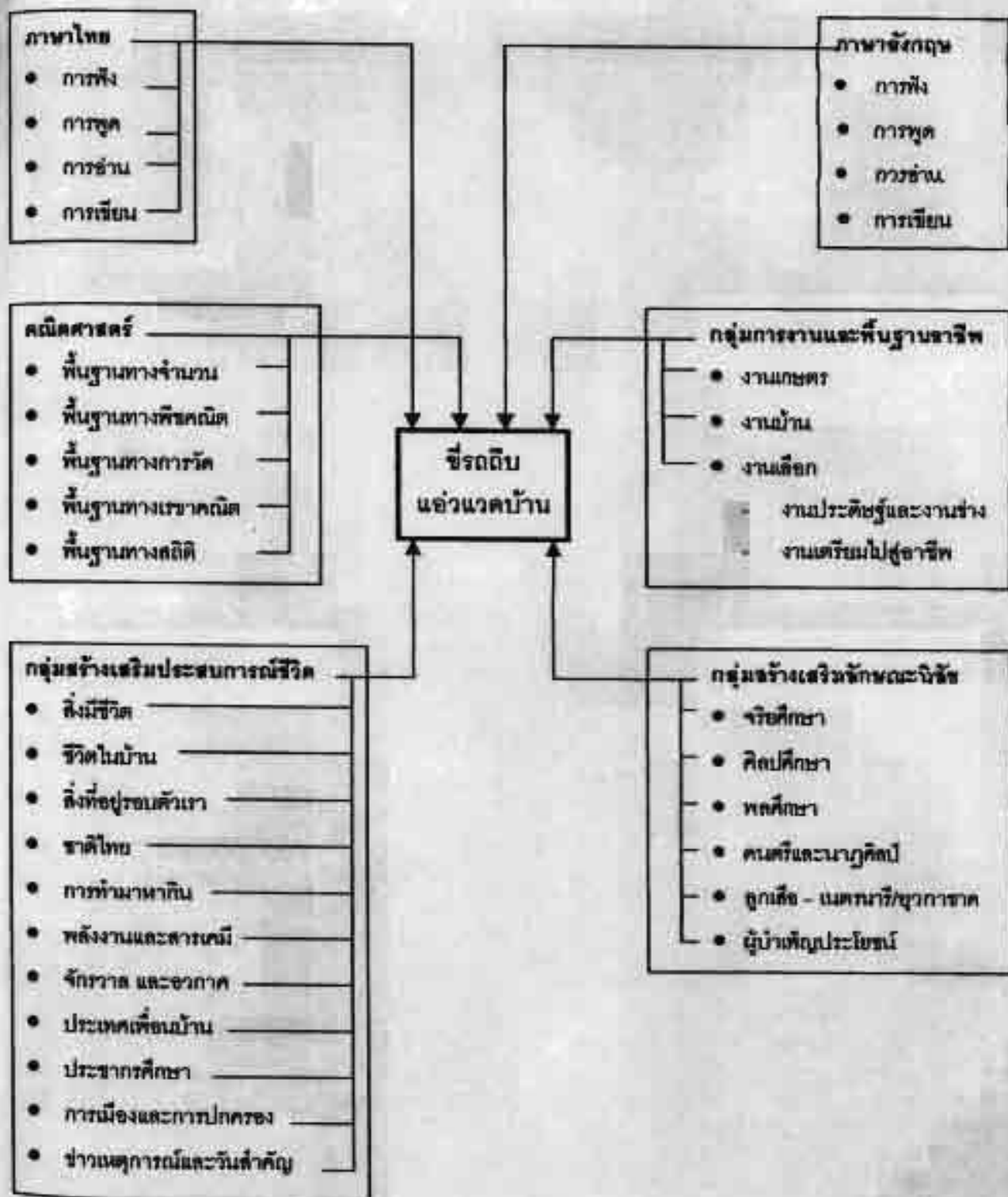
- 2.1 สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารทั้งทางการรับรู้ และถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.2 สามารถนำประสบการณ์ ทางด้านความรู้ ความคิด และทักษะที่ได้จากภาวเรียนรู้อไป ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 2.3 มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับสังคม และธรรมชาติ มีนิสัยใฝ่หาความรู้เสมอ
- 2.4 สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
- 2.5 มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความสามารถในการแสดงออก และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 2.6 มีความสนใจแสวงหาความรู้ และรูปแบบการทำงานใหม่ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้ความรู้ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาเพื่อการทำงานและการดำรงชีวิต
- 2.7 มีนิสัยที่ดีในการทำงาน และรู้จักทั้งตนเอง
- 2.8 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงานและกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

แผนภูมิ แสดงความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์เดียวกัน
ภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกัน คือเรื่อง "ชีวิตกับแอ่วเวดบ้าน"

ลักษณะความสัมพันธ์ในกลุ่มประสบการณ์เดียวกันข้างต้นจะทำให้เกิดการบูรณาการ ในลักษณะการบูรณาการภายในกลุ่มประสบการณ์ขึ้น นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เนื้อหาของหน่วยอื่นๆ ที่อยู่ต่างกลุ่มประสบการณ์ออกไปก็พบว่า มีเรื่องอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์เชิงเนื้อหาเกี่ยวกับหน่วยที่ 3 หน่วยย่อยที่ 2 ภายใต้หัวข้อเรื่อง "ชีวิตกับแอ่วเวดบ้าน" อีกมากมาย การบูรณาการข้ามกลุ่มประสบการณ์เช่นนี้จะเกิดการบูรณาการในลักษณะการบูรณาการระหว่างกลุ่มประสบการณ์ขึ้นตามแผนการเรียนรู้

แผนภูมิที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้การสอนต่างกลุ่มประสบการณ์
ได้หัวเรื่อง "ชีวิตในบ้าน"

เนื้อหาที่จะต้องไปศึกษา (หลักสูตร)

คณิตศาสตร์

- ✱ แผนที่ แผนผัง แผนภูมิ
- ✱ การบันทึกตัวเลขในชีวิตประจำวัน
- ✱ การคำนวณ บวก ลบ คูณ หาร
- ✱ โจทย์ปัญหา

สปช.

- ☆ สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเรา
- ☆ การกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางบวกและทางลบ
- ☆ บรรยายความรู้สึกรของตนเองต่อปรากฏการณ์ธรรมชาตินั้นๆ
- ☆ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับชุมชน
- ☆ ฝึกปฏิบัติตนโดยสังเกตธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมถึงน้ำรู้ที่อยู่รอบๆ ตัวเรา
- ☆ ศิลปวัฒนธรรม

กพอ.

- * ฝึกปฏิบัติโดยเน้นขั้นตอน กระบวนการและนิสัยในการทำงาน

ภาษาไทย

- * รายงานการอภิปราย การบันทึกข้อมูล จัดทำหนังสือเล่มเล็ก

ภาษาอังกฤษ

- * พูด อ่าน เขียน การแต่งประโยค
- * การสื่อสาร (สนทนา)

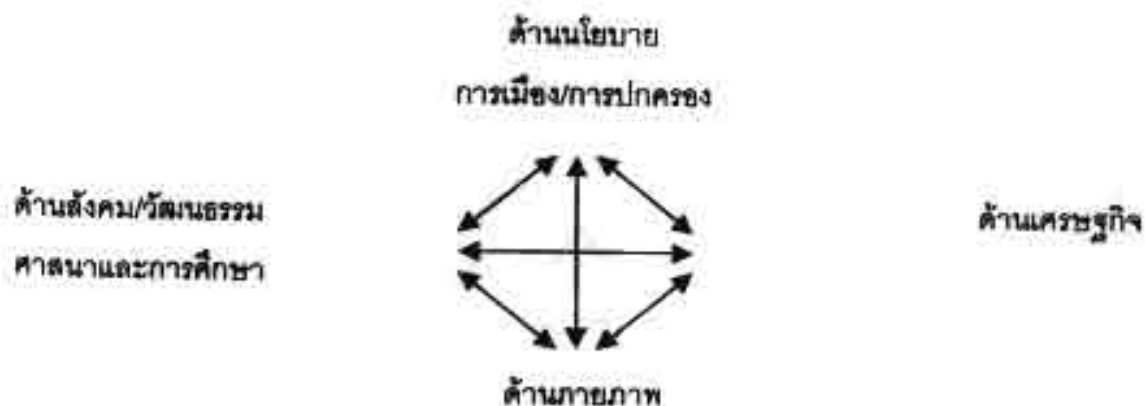
สลง. จริยศึกษา เพลง เกมส์ ศิลปศึกษา การทดสอบสมรรถภาพทางกาย

ขั้นตอนกิจกรรม

- ☆ วางแผนร่วมกัน
- ☆ ผูกพันชุมชน
- ☆ ชนได้เรื่อง
- ☆ เพื่อความรู้
- ☆ ผู้การวิเคราะห์
- ☆ เหมาะสถานการณ์
- ☆ ผ่านการเรียนรู้
- ☆ ผู้การพัฒนา

กิจกรรม

1. วางแผนร่วมกัน (เตรียมสิ่งของในการเดินทาง)
 - ☞ แบ่งกลุ่มกันแต่ละกลุ่ม มอบหมายงานในกลุ่มแล้วช่วยกันคิดว่า
 - 1.1 จะไปสำรวจอะไรบ้าง สำรวจอย่างไร
 - 1.2 สำรวจมาแล้วจะดำเนินการอย่างไร กับข้อมูลที่สำรวจได้
2. ผูกพันชุมชน
 - ☞ แจ้งผู้รู้ในท้องถิ่นทราบล่วงหน้า เพื่อเตรียมการให้ความรู้
3. ชนได้เรื่อง
 - ☞ ให้นักเรียนออกไปสำรวจข้อมูลตามแผนผังการเรียนรู้จุดต่างๆ ในหมู่บ้าน แล้วนำข้อมูลมาดำเนินการตามข้อตกลงของกลุ่ม
4. เพื่อความรู้
 - ☞ บันทึกข้อมูลโดยใช้แผนผัง รายงาน หนังสือเล่มเล็ก วาดภาพ คิดโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์
5. ผู้การวิเคราะห์
 - ☞ นำข้อมูลแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาว่า ข้อมูลที่ได้มามีส่วนตรงกันมากน้อยเพียงใด อะไรบ้าง ร่วมกันวิเคราะห์
6. เหมาะสถานการณ์
 - ☞ นำเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงมาเป็นกรณีศึกษา
7. ผ่านการเรียนรู้
 - ☞ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วย "โมเดลวาว" (Kite Model)

8. ผู้การพัฒนา
 - ☞ นำเสนอสิ่งพบเห็นต่อชุมชน ชุมชนตระหนักอยากมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาร่วมพัฒนา

เค้าโครงเรื่อง

- ครูให้นักเรียนออกไปสำรวจศึกษา สถานที่ ตามแผนผังที่กำหนดให้ โดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาตามความสนใจ แล้วทำแผนผังความคิดเรื่องที่สนใจและอยากเรียนรู้ เช่น

- นำเรื่องที่อยากเรียนรู้ มาศึกษาเป็นเรื่องราว มาศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้รู้ในท้องถิ่น หนังสือ ตำรา
- นำผลจากการศึกษาค้นคว้ามาวิเคราะห์ ถึงผลกระทบทั้งทางบวกและลบ
- เมื่อได้ผลกระทบมา ต้องร่วมกันพิจารณาหาทางป้องกันและแนวทางแก้ไขแล้วนำเสนอต่อชุมชน โดยการเขียนรายงานศึกษาและเรื่องราวที่ได้รับให้ชุมชนรับรู้
 - เสนอเป็นบทร้อยกรอง
 - บทละครหุ่น
 - บทละครสด
 - เพลง
 - โครงการ
- ข้อมูลที่ปรากฏขึ้นบอกอะไรแก่เราบ้าง
- ในหมู่บ้านของเรามีวิธีการดำเนินการอย่างไรบ้าง ทำไมจึงคิดเช่นนั้น ถ้าดำเนินการแล้วน่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไรบ้าง มีอะไรที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมอีก
- ร่วมกันพิจารณาว่ามีวิธีการแนวทางแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร (จัดทำเป็นโครงการ)
- เชิญชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น มาสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียน รายงานผลการเรียนรู้
- ชุมชนและนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยสะท้อนให้เห็นถึงความรัก และความภูมิใจในชุมชนของตน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ พึ่งตนเองได้ นำความเจริญมาสู่ชุมชน

สื่อการสอน

1. กระดาษและดินสอเพื่อการบันทึกผลการสำรวจและการเสนากลุ่ม
2. กระดาษปรีฟ สีเมจิก สีชอล์ก หรือสีเทียน เพื่อการวิเคราะห์หรือมอดอภิปราย สรุปผลและนำเสนอผลงาน
3. กระดาษใบเนียว A4, ปากกาดำ และสีเพื่อใช้เขียนหนังสือเล่มเล็ก และวัสดุในการตกแต่ง

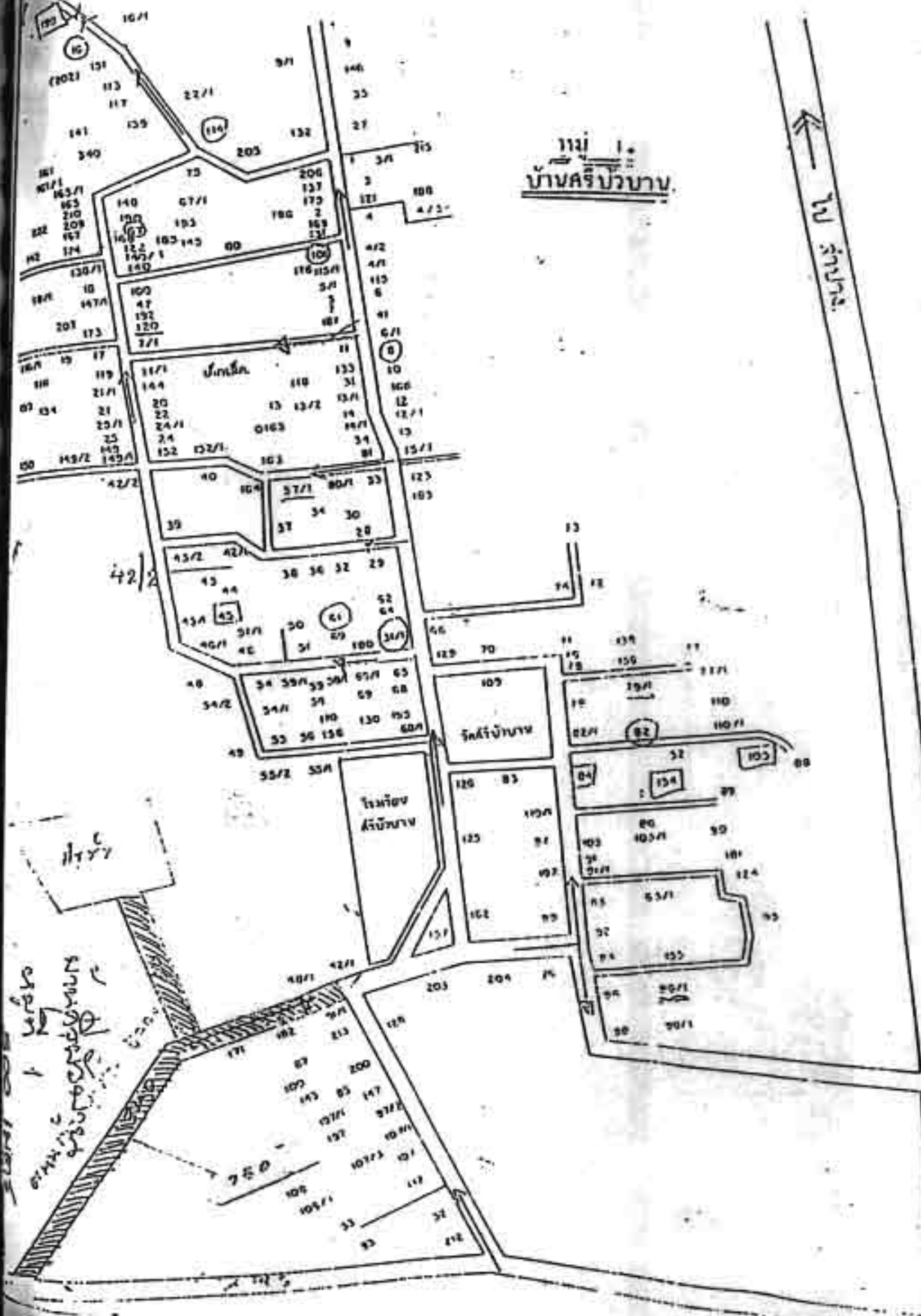
การประเมินผล

1. สังเกตกระบวนการกลุ่ม
 - 1.1 พฤติกรรมการแสดงความคิดเห็น
 - 1.2 พฤติกรรมการออกสำรวจข้อมูล
 - 1.3 พฤติกรรมการร่วมอภิปราย และสรุปผล
 - 1.4 การทำหนังสือเล่มเล็ก
2. ความคิดที่บ่งชี้ถึงความรู้สึกล่อแหล่งเรียนรู้
3. ความคิดในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

การเขียนรายงาน	การแสดงละคร	บทบาทสมมุติ
การวาดภาพ	บทร้อยกรอง	บทเพลง
เพื่อให้เกิดความคิด		

ผลการเรียนรู้

- ☞ เด็กได้ฝึกการสังเกต ได้คิด ได้ทำจริง ช้าแล้ว ช้าเล่า จนเกิด
- ☞ ความรู้ ได้สรุปสิ่งนั้นเป็นความรู้ของตนและนำไปคิดต่อ ... ทำต่อ
- ☞ จนเกิดการเรียนรู้ เมื่อเกิดข้อสงสัย เด็กก็จะวางแผนหาความรู้เอง
- ☞ แล้วนำผลที่ไปเล่าสู่ให้เพื่อน ครู และชุมชน
- ☞ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
- ☞ มีอิสระ กล้าตัดสินใจ กล้าคิดกล้าทำ
- ☞ เรียนรู้อย่างมีความสุข
- ☞ นำไปสู่ทักษะชีวิต
- ☞ เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ☞ คิดเป็นโครงการวิทยาศาสตร์ เช่น ผักพื้นบ้าน
- ☞ เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน

ประวัติหมู่บ้านศรีบัวบาน

ชื่อเดิมชื่อบ้านจำบอนนอกตามชื่อหมู่บ้านที่แยกออกมาจากหมู่บ้านจำบอนใน ที่แยกออกมาเพราะต้องการหาที่อยู่อาศัยทำมาหากิน แรกๆ มีเพียง 7-8 หลังคาเรือน ต่อมาก็ได้มีคนอพยพมาอยู่ด้วยอีก บริเวณคอยอุโบสถ และบริเวณคอยเจดีย์ 3 ยอด มีวัดชื่อ สันดอนรวม มีอาชีพหาของป่า ทำนา ทำสวน และเผาหินปูน ต่อมาบริเวณนี้มีน้ำท่วมวัง เพราะเป็นที่ราบลุ่ม จึงเปลี่ยนย้ายมาอยู่ ทางทิศตะวันออก เพราะเป็นที่ดอนลาดชัน น้ำไม่ขัง ทำให้คนอาศัยอพยพมาอยู่ด้วย โดยการชักชวนเครือญาติมาอยู่ด้วยประมาณ 100 หลังคาเรือน และพร้อมใจกันสร้างวัดชื่อ ศรีบัวบาน ตามชื่อต้นไม้ ศรี (สะ-หรี) ต้นใหญ่ 3 ต้นอยู่ที่หน้าวัด พร้อมกันนั้นบริเวณหน้าวัดก็มีตอกบัวบกอยู่เต็มหน้าวัดมากมาย จึงตั้งชื่อว่า หมู่บ้านศรีบัวบาน (สะ-หรี-บัว-บาน) พอเรียกกันเข้าก็เพี้ยนเป็นหมู่บ้านศรีบัวบานมาจนถึงทุกวันนี้ การพึ่งพาอาศัย และการทำมาหากิน อดีตจะเป็นการนำของที่ตนเองมีอยู่มาแลกกัน ส่วนมากไม่นิยมใช้เงิน คนจะหาของป่าเป็นอาหาร แต่ปัจจุบัน ผู้คนในหมู่บ้านอพยพไปทำงานนิคมอุตสาหกรรม เพราะว่ามีเครื่องยานยนต์ ยานพาหนะ และถนนดี แต่อดีตถนนในหมู่บ้านจะเป็นถนนลูกรัง การคมนาคม ไม่ค่อยสะดวก ส่วนมากจะใช้เท้าเดินเวลาไปทำงานก็จะเดิน บางบ้านก็จะใช้รถจักรยานปั่นไป การไฟฟ้าก็ไม่ค่อยจะดีส่วนมากจะใช้ตะเกียง หรือบางบ้านก็ไม่ใช้เลย การเรียนหนังสือ ผู้ชายจะเรียนในวัด ส่วนผู้หญิงก็จะข้ามไปเรียนบ้านจำบอนใน หรือบางคนก็ทำงานภายในบ้าน ไม่ได้เรียนหนังสือ ต่อมาพระครูทองแก้ว จึงได้แลเห็นความสำคัญของการเรียนจึงได้สร้างโรงเรียนขึ้นมาและ สามารถให้ชายหญิงเรียนด้วยกันได้ โรงเรียนนี้มีชื่อว่า โรงเรียนวัดศรีบัวบาน

ประวัติวัดศรีบัวบาน

วัดศรีบัวบาน สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๔ นับเป็นเวลาจนกระทั่งถึงปัจจุบันประมาณ ๑๗๓ ปี ตามคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ว่า พื้นที่ดินที่ก่อสร้างวัดนี้ เดิมเป็นวัดร้างมาก่อน ผู้เฒ่าผู้แก่มียายุ ๗๐-๘๐ ปี ยังเห็นแท่นพระพุทธรูปที่ผู้พักอยู่ เดิมนี่ไม่มีให้เห็นแล้ว เพราะได้ก่อสร้างพระวิหารทับไว้ เนื้อที่ของวัดเวลานั้น มีประมาณ ๑ ไร่ เท่านั้น ถาวรวัตถุ ที่ก่อสร้างเวลานั้น ก็มีกำแพงรอบทั้ง ๔ ด้าน ศาลา กุฏิ วิหาร หอพระไตรปิฎก แต่สร้าง พ.ศ. โหนดเจ้าอาวาสรูปไหน ไม่ปรากฏทราบ

ต่อมาคณะศรัทธา จึงได้นิมนต์ พระภิกษุมหาเป็นเจ้าอาวาส เท่าที่พอสืบทราบได้จากผู้เฒ่าผู้แก่มียุคนี้ ๑. พระอธิการไธ (ไม่ทราบฉายา) ๒. พระอธิการผิน ๓. พระอธิการชัย ๔. พระอธิการอินดา ๕. พระอธิการมูล ๖. พระอธิการอินตม ๗. พระอธิการคำปัน ๘. พระอธิการคำมูล ๙. พระอธิการบุญตัน ดินเดิมอยู่วัดบ้านแจ่ม ศรัทธาได้อาราธนามาเป็นเจ้าอาวาส เมื่อปี ๒๔๗๓ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสในปีนั้น ก็เริ่มในสร้างพระวิหารกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๔ เมตร ทำบุญฉลองปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้ก่อสร้างกุฏิ ๒ ชั้น ทำด้วยไม้ทั้งหลังกว้าง ๗ เมตร ยาว ๑๕ เมตร ทำบุญฉลอง ปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๘๒ สร้างพระธาตุเจดีย์ ๑ องค์ ฐานกว้าง ๑๔ ศอก ทำบุญฉลอง ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้รวบรวมจัดปัจจัยจากการฉลองเจดีย์ที่ดินอันเป็นที่ตั้งบ้านเรือนของศรัทธา

ชั้นล่าง ติดประตู หน้าต่าง เป็นเงิน 80,000 บาท นอกจากนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน 7,800 บาท

ปี พ.ศ. 2525 โรงเรียนได้จัดซื้อเครื่องขยายเสียง ลำโพง นาฬิกาแขวน สิ้นเงิน 4,600 บาท ต่อมานายจรัส มณีขันธ์ ย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่ มีนายพรชัย ไชยรักษ์ มาทำหน้าที่ครูใหญ่แทน และหลังจากนายพรชัย ไชยรักษ์ ย้ายไปแล้ว มีนายสรศักดิ์ ปกป้องเมือง มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่

ปีงบประมาณ 2528 ได้รับงบประมาณสร้างเรือนเพาะชำ จำนวน 1 หลัง เป็นเงิน 15,000 บาท

ในปี พ.ศ. 2531 มีนายศักดิ์ชัย ชัยวิรัตน์ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ในปีนี้ได้รับงบประมาณสร้างถังเก็บน้ำฝน ๘.33 จำนวน 3 ถัง

ในปี พ.ศ. 2536 ทางโรงเรียนได้ทำการสร้างถนนคอนกรีต ภายในบริเวณโรงเรียน แล้วเสร็จในเดือนมีนาคม 2536 โดยมีได้ใช้งบประมาณจากทางราชการคิดเป็นมูลค่า 141,250 บาท และในปีนี้ทางโรงเรียนได้รับอนุญาตให้รื้อเรือนเพาะชำที่ชำรุดเสียหาย

ในปี พ.ศ. 2540 มีนายทองดี อินจัน มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 ได้ทำการติดเพดานอาคารเรียนแบบ 017 งบประมาณ 15,500 บาท และสร้างรั้วทางทิศใต้ และประตูเหล็กโรงเรียนงบประมาณ 17,000 บาท ปูพื้นกระเบื้องห้องอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สิ้นงบประมาณ 150,000 บาท

ปี พ.ศ. 2541 ปูพื้นกระเบื้องอาคารเรียน ป.1ก สิ้นงบประมาณ 15,000 บาท

ในปี พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2542 นายฉลองศักดิ์ ปุตุศรี ได้มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ จนถึงวันที่ 19 เมษายน 2545

ในปี พ.ศ. 2545 วันที่ 21 เมษายน 2545 มีนายเสถียร คำศิริ มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่

การตั้งถิ่นฐาน

เป็นลักษณะการย้ายถิ่นฐานเดิมมาตั้งใหม่ ความสัมพันธ์เครือญาติ มีความเชื่อเพื่อเมื่อแผ้ว
ช่วยเหลือกันและกัน หมู่บ้านศรีบัวบานนี้ตั้งมาแล้วกว่า 100 ปี (ผู้ให้สัมภาษณ์ พ่อหลวงจันต๊ะ ซึ่ง
ปัจจุบันได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว) การย้ายถิ่นฐานมาเพื่อประกอบอาชีพในการทำนา ทำไร่ ทำสวน
และหาของป่าขาย ทุกคนในหมู่บ้านขึ้นประกอบอาชีพ ทำให้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

สภาพสังคมวัฒนธรรม

ประชากร	เป็นหญิง	622	คน
	เป็นชาย	607	คน

ลักษณะที่ตั้ง

บ้านศรีบัวบานตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน อยู่ในภาคเหนือ
ส่วนใหญ่ปลูกคลุมด้วยป่าไม้และภูเขา มีประชากรประมาณ 1,300 คน

ที่ตั้งและอาณาเขต

บ้านศรีบัวบานมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ หมู่ 5 บ้านศรีชุม

ทิศใต้ ติดกับ ถนนสุขุมวิทไฮเวย์ เชียงใหม่ - ลำปาง และ หมู่ 3 หมู่ 11 บ้าน
จำบอน

ทิศตะวันออก ติดกับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และหมู่ 2 บ้านจำขี้มด

ทิศตะวันตก ติดกับ หมู่ 4 บ้านข้าวแคร่ และหมู่ 5, 6 บ้านม้า

วัฒนธรรมประเพณี

ประเพณีขอฝน

เป็นประเพณีที่มีมาช้านาน จุดประสงค์ที่มีประเพณีนี้ก็เพราะเป็นการขอฝนเพื่อให้ฝนตก
ต้องตามฤดูกาล การประกอบพิธีนี้จะทำขึ้น ณ ป่าจำคำ ป่าที่ชาวบ้านเคารพนับถือและจัดงานนี้
ขึ้นทุกปี โดยกิจกรรมขอฝนจะมีตั้งแต่เช้าคือ พิธีเทคนิโนป่าจำคำ พอมีการทิ้งเทคนิเตรีงก็จะมีกร
ใช้ด้ายสายดินมัดรอบต้นไม้ แล้วก็มีการจุดบั้งไฟในป่าจำคำถือเป็นกิจกรรมสุดท้ายในพิธีกรรม
ขอฝน

ประเพณีบวชป่า

จะเป็นประเพณีที่ชาวบ้านจัดทำขึ้นในสถานที่เดียวกันคือป่าจำคำ โดยการประกอบพิธีจะเหมือนประเพณีของฝน แต่ประเพณีของฝนจะใช้ด้ายสายสิญจน์พันรอบต้นไม้ ส่วนประเพณีบวชป่าจะใช้ผ้าเหลืองมัดรอบต้นไม้ที่มีอายุหลายปีมาแล้ว จะไม่มีการจุดบั้งไฟเหมือนประเพณีของฝน

ประเพณีตานข้าวใหม่

ประเพณีตานข้าวใหม่จะจัดขึ้นในเดือน 4 จะเป็นเวลาที่ชาวนาเกี่ยวข้าวเสร็จก่อนที่จะครบครันของตนจะได้กินข้าวใหม่ต้องเอาไปตานแก่วัด จะทำอย่างนี้ทุกๆ เดือน 4

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติ

1. ทรัพยากรดิน ในหมู่บ้านศรีบัวบานมีการปลูกพืชผักมาตั้งแต่อดีต ราชหน้าดินและทำลายหน้าดิน เช่น การนำขยะไปฝัง อุทกาสตึก การให้สารเคมี จึงทำให้ดินและแร่ธาตุในดินจืดจางไม่ค่อยมีความอุดมสมบูรณ์นัก

2. ทรัพยากรน้ำ ในลำห้วยมีน้ำลดลงไปมากเกือบจะไม่มีเลย แต่ก็มีกการจ่ายน้ำจากชลประทานเพื่อใช้ในการเกษตรกรรม

3. ทรัพยากรป่าไม้ มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น เพื่อนำไปสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยและเพื่อตัดไปขาย จึงทำให้ป่าไม้ลดลงมาก

4. ทรัพยากรแร่ธาตุ มีแร่ธาตุที่สำคัญมากที่สุดคือหินปูน หินศิลาแลง แต่ปัจจุบันมีน้อยมาก

สภาพเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพ

ภาคการเกษตร

- การแปรรูป
- การเลี้ยงสัตว์
- การทำสวน
- การทำนา

การลงทุน (ต้นทุน, ผลตอบแทน)

- ทุนส่วนตัว
- ทุนกู้ยืม

การจัดการ ปัจจัยการผลิต

ปัจจัยการผลิต

- งบประมาณ

ปัจจัยที่ซื้อจากภายนอก

- สินค้าผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

การจัดการผลผลิต, ผลิตภัณฑ์และการปรับปรุงหีบห่อ

ลักษณะผลผลิต, ผลิตภัณฑ์, หีบห่อ

- การแปรรูปที่มีอยู่ในชุมชน เช่น การอบลำไยแห้ง เครื่องอบสมุนไพร การทำการบูรหอม น้ำยาล้างจาน แชมพู ครีมนวด น้ำยาปรับผ้านุ่ม

- การเย็บผ้าต่างๆ เพื่อจะนำไปเจดได้ะ เจดมือ

รูปแบบการจัดการผลผลิต, ผลิตภัณฑ์, หีบห่อ

- ลำไยขายเป็นมัดและขายร่วง

- ข้าวสารขายเป็นกระสอบ

ตลาดการค้า และการขนส่ง

รูปแบบการขนส่งและรูปแบบการตลาด

- ลำไยสดจะนำไปขายที่ภาคคยอติ

- ลำไยอบจะนำไปขายที่โรงไม้ไผ่อัด และสหกรณ์การเกษตร

- ข้าวขายที่สหกรณ์ หรือมีคนมารับซื้อถึงบ้าน

แหล่งตลาด, ราคาการจำหน่ายและความเปลี่ยนแปลง

- แหล่งตลาดบอกไว้ข้างต้น

- ราคาลำไยสดถ้าแพงก็ประมาณ กิโลกรัมละ 13 บาท ลำไยร่วงประมาณกิโลกรัมละ 8

บาท ลำไยอบเกรด A ประมาณกิโลกรัมละ 68 บาท เกรด B 60 บาท เกรด C 20 บาท ข้าวเหนียว กิโลกรัมละ 6 บาท ข้าวเจ้ากิโลกรัมละ 5 บาท

การสนับสนุนจากองค์กรภายนอก

ความสัมพันธ์ขององค์กรกับหน่วยการผลิต / ชุมชน

- สหกรณ์การเกษตร

- กองทุนหมู่บ้าน

รูปแบบการสนับสนุน/ความต่อเนื่อง

- ให้ทุน ให้งบประมาณ

- การจัดตั้งกองทุน

- การรวมกลุ่ม

ข้อมูลด้านสุขภาพ

แนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของ อ.ส.ม. กับ ส.อ.

การสนับสนุน ศสมช. (ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนประจำหมู่บ้าน)

1. การถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ - สอ. นิเทศ ติดตามผลประเมินผลทุกเดือน

2. การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารด้านสุขภาพ - ผ่านเสียงตามสาย/ศสมช. การเยี่ยมบ้าน

3. การนิเทศงาน 12 ครั้ง / ปี

4. การสนับสนุนทรัพยากร - จัดสรรเวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ ที่เชื้อตอกิจกรรม

สาธารณสุขมูลฐาน

ใช้กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามกระบวนการ

1. สำรวจข้อมูล

2. ระบุปัญหาชุมชน

3. วิเคราะห์สาเหตุปัญหา

4. จัดลำดับก่อน หลัง และวางแผนการแก้ปัญหา

5. การดำเนินงานตามแผน

6. ประเมินผล

7. ลอนหมู่บ้านอื่น - เป็นที่ศึกษาดูงาน

บทบาทกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน

1. โภชนาการ

2. สุขศึกษาประชาสัมพันธ์

3. จัดหาน้ำสะอาด และ สุขาภิบาลอนามัยสิ่งแวดล้อม

4. ควบคุมโรคประจำวัน

5. สร้างเสริมชุมชนคุ้มกันโรค

6. รักษาพยาบาลอย่างง่าย ๆ

7. จัดหายาที่จำเป็น

8. อนามัยแม่และเด็ก

9. สุขภาพจิต

10. พันธสาธารณสุข

11. อนามัยทางแวดล้อม

12. คุ้มครองผู้บริโภค

13. ควบคุมการติดยาเสพติด

14. ควบคุมอุบัติเหตุ อุบัติภัย

สโตนแกน อ.ส.ม.

"แจ้งข่าวร้าย กระจายข่าวดี ชีบบริการ ประสานงานสาธารณสุข บำบัดทุกข์ชุมชน"

ปัญหาด้านสุขภาพ

1. การสร้างเสริมสุขภาพ ความไม่รู้/ความรู้ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติ/การดูแลป้องกัน
สุขภาพไม่ถูกต้องก่อให้เกิดโรคภัยและปัญหาด้านสุขภาพ

2. การบาดเจ็บเนื่องจากการทำงาน

3. ชีตราบว้ย และตายด้วยโรคไม่ปกติ

- มะเร็ง (ปอด)

- โรคปอด

- ความดันสูง/เบาหวานและโรคหัวใจ

โรคที่พบบ่อย (ข้อมูลจากสถานีอนามัยบ้านม้า ต.ศรีบัวบาน)

1. ระบบหายใจ (12.27%)

2. ผิวหนัง และ เนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง (15.5%)

3. ระบบกล้ามเนื้อ, โครงร่าง, และเนื้อเยื่อเสริม (10.64%)

4. ระบบไหลเวียนโลหิต (10.29%)

5. โรคติดเชื้อ และโรคปรสิต (8%)

สภาพปัญหาของชุมชน

ปัญหาด้านสังคมและวัฒนธรรม

ประเพณีบางอย่างเริ่มหายไป เช่น ตานข้าวใหม่ เพราะต่างก็ออกไปประกอบอาชีพนอก

บ้าน ปัญหาด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

- ป่าไม้ที่ทำกิน

- ขยะ

- สุขภาพการเลี้ยงดูบุตรไม่รักษาสุขภาพของตน

- น้ำ

ทรัพยากรธรรมชาติการจัดการและระบบการผลิต

พื้นดิน

ลักษณะของพื้นดินและความเปลี่ยนแปลง

พื้นดินแต่ก่อนมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกแต่ปัจจุบันมีความเสื่อมโทรมทางด้านดินมาก เพราะปัจจุบันมีสารเคมีที่ทำให้ดินเกิดความเสื่อมโทรมมาก เช่น ยาฆ่าแมลง ปุ๋ยเคมี เป็นต้น การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดิน

- ดินบ้านศรีบัวบานส่วนมากจะเป็นดินลูกรัง แต่ปัจจุบันผู้คนทำถนนขึ้นมาสร้างใหม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งดินมาถมทำให้เกิดความสวยงามซึ่งได้จากการรุดหน้าดิน

- ดินในหมู่บ้านศรีบัวบานก็ดูคล้ายเหมือนกันบริเวณทุ่งนา

ความเสื่อมโทรมสาเหตุและผลกระทบ

ความเสื่อมโทรมของดิน

สาเหตุ

1. มีสารเคมีไปทำลายดินทำให้เกิดความเสื่อมโทรม

2. การรุดหน้าดินขาย

ผลกระทบ

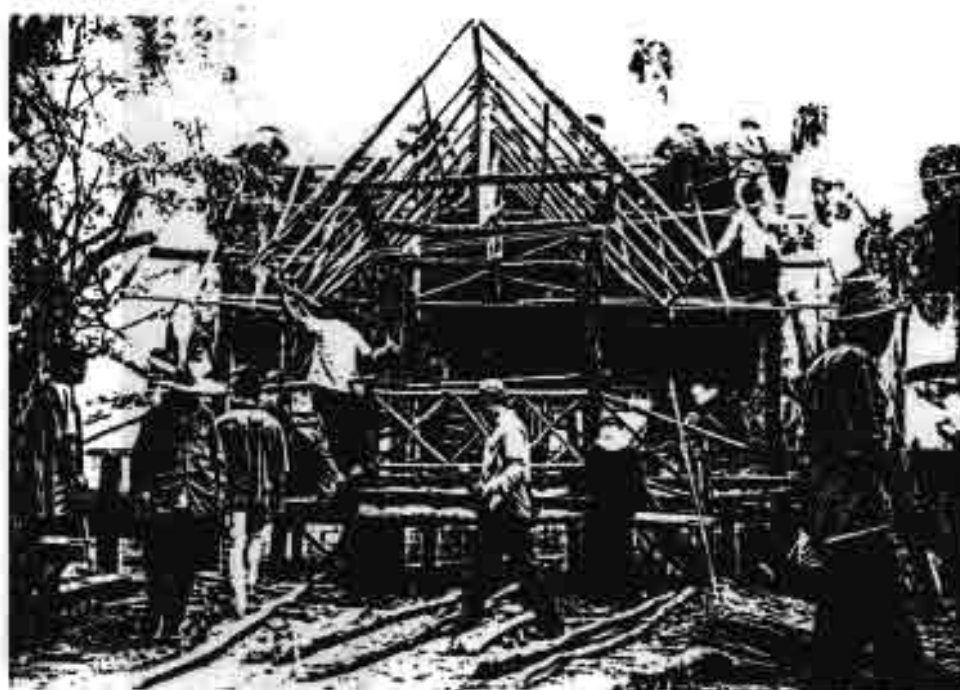
1. ปลูกพืชผลไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์

2. ดินขาดคุณภาพที่จะทำมาหากิน

ประวัติทีมวิจัย

ชื่อ - สกุล	นางนิตยา เนตรศักดิ์เกษม
วัน เดือน ปีเกิด	20 เมษายน 2502
ที่อยู่	251 หมู่ 11 ต.ต้นธง อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา	กำลังศึกษาระดับปริญญาโท
ประวัติการทำงาน	2521 - 2531 ร.ร. บ้านสันวิไล สปอ.ถ้ สปจ.ลำพูน 2532 - ปัจจุบัน ร.ร. วัดศรีบัวบาน สปอ.เมือง สปจ.ลำพูน

ชื่อ - สกุล	นางสาวรุศวี สุจารักษ์
วัน เดือน ปีเกิด	8 สิงหาคม 2495
ที่อยู่	2 หมู่ 13 ต.หนองตอง อ.หางดง จ.เชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	กำลังศึกษาระดับปริญญาโท
ประวัติการทำงาน	2519 - 2534 ร.ร. บ้านทาญ่ สปอ.แม่ทา สปจ.ลำพูน 2534 - 2535 ร.ร. บ้านจำบอน 2535 - ปัจจุบัน ร.ร. วัดศรีบัวบาน

ชื่อ - สกุล	นางสาววารุณี สุวรรณมงคล
วัน เดือน ปีเกิด	29 พฤษภาคม 2545
ที่อยู่	166 ต.โนเมือง อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต
ประวัติการทำงาน	1 พฤศจิกายน 2522 - 2545 โรงเรียนวัดศรีบัวบาน

ชื่อ - สกุล	นางสุณี วงศ์มณี
วัน เดือน ปีเกิด	9 ธันวาคม 2501
ที่อยู่	95/1 หมู่ 2 ต.เวียงยอง อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต
ประวัติการทำงาน	2523 - 2527 ร.ร. บ้านหล่ายทา สปอ.ถ้ สปจ.ลำพูน 2528 - ปัจจุบัน ร.ร. วัดศรีบัวบาน สปอ.เมืองลำพูน

ชื่อ - สกุล นายบุญศรี ไนโรติ
วัน เดือน ปีเกิด 9 พฤษภาคม 2481
ที่อยู่ 144 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ป.4
อาชีพ เกษตรกร

ชื่อ - สกุล นายมานพ ปวงคะแล
วัน เดือน ปีเกิด 7 สิงหาคม 2490
ที่อยู่ 162 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ป.4
อาชีพ ทำนา, ก่อสร้าง

ชื่อ - สกุล นายวิชัย คำปันนา
วัน เดือน ปีเกิด 1 เมษายน 2480
ที่อยู่ 167 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ป.4
อาชีพ ทำสวน

ชื่อ - สกุล นายมนตรี ชันนารัตน์
วัน เดือน ปีเกิด 5 ธันวาคม 2501
ที่อยู่ 186 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ป.6
อาชีพ ค้าขาย

ชื่อ - สกุล นายศรีวรรณ ไนโรติ
วัน เดือน ปีเกิด
ที่อยู่ 90 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ป.4
อาชีพ ทำนา

ชื่อ - สกุล นายเมืองไทย สุรโชติ
วัน เดือน ปีเกิด 23 มีนาคม 2484
ที่อยู่ 59/1 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ป.4
อาชีพ ทำนา

ชื่อ - สกุล นายอิทธิฤทธิ์ อภิสุภรณ์
วัน เดือน ปีเกิด 10 พฤศจิกายน 2512
ที่อยู่ 125 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี
อาชีพ ค้าขาย

ชื่อ - สกุล นางนงนุช ดูนิดหงส์
วัน เดือน ปีเกิด 27 พฤษภาคม 2503
ที่อยู่ 187 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ป.4
อาชีพ รับรถรับจ้าง

ชื่อ - สกุล นางจรูญลักษณ์ ศรีวิชัย
วัน เดือน ปีเกิด 7 กรกฎาคม 2500
ที่อยู่ 12/2 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ป.3
อาชีพ เย็บผ้า

ชื่อ - สกุล นางพิพัฒน์ ชัยศักดิ์
วัน เดือน ปีเกิด 9 สิงหาคม 2497
ที่อยู่ 26 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน
ประวัติการศึกษา ก.ศ.น. ป.6
อาชีพ เลี้ยงสัตว์

ชื่อ - สกุล

นายสุทัศน์ คำปันนา

วัน เดือน ปีเกิด

15 มิถุนายน 2503

ที่อยู่

55 หมู่ 1 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน

ประวัติการศึกษา

ป.6

อาชีพ

ช่างไม้

